

Scenariusz lekcji języka polskiego

Przedział wiekowy: Gimnazjum

Czas trwania zajęć: 45 minut

TEMAT: **KRÓTKO, ZWIĘŻLE I NA TEMAT, CZYLI PRZEPIS NA DOBRĄ INSTRUKCJĘ**

CEL GŁÓWNY:

- Powtórzenie i utrwalenie zasad pisania instrukcji.

CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- potrafi prawidłowo podać wyznaczniki i zasady konstruowania instrukcji,
- pisze instrukcje na karcie pracy – wejścia do labiryntu, obsługi żelazka, obsługi kuchenki mikrofalowej,
- podczas pracy w grupie tworzy instrukcję otwierania drzwi i wchodzenia np. do klasy.

FORMY PRACY:

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

METODY:

- problemowa,
- ćwiczeń praktycznych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- karta pracy
- tekst *Instrukcji użycia płynu czyszczącego „Błysk”* – jako przykład instrukcji, z jakiej korzystamy na co dzień, a także tekst instrukcji Julio Cortazara: *Wchodzenie po schodach*, jako przykład instrukcji artystycznej (nawet filozoficznej).

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Sprawy organizacyjne:
 - przywitanie się z uczniami
 - sprawdzenie obecności.
2. Uczniowie indywidualnie na swoich kartach pracy tworzą instrukcje wejścia do labiryntu, obsługi żelazka oraz obsługi kuchenki mikrofalowej.
3. Krótka pogadanka na temat instrukcji:
 - Co to jest instrukcja?
 - Do czego służy? W jakich sytuacjach jest nam pomocna?
 - Jak powinna być napisana? Jakie my – z punktu widzenia odbiorcy – mamy oczekiwania w stosunku do tekstu instrukcji?
4. Podanie tematu lekcji: KRÓTKO, ZWIĘŻLE I NA TEMAT, CZYLI PRZEPIS NA DOBRĄ INSTRUKCJĘ.
5. Wspólne tworzenie notatki:

PRZEPIS NA DOBRĄ INSTRUKCJĘ:

- a. Pucz odbiorcę o sposobie postępowania w jakiejś dziedzinie.
 - b. Podaj kolejność i sposób wykonania, nie zapominaj o przysłówkach typu: *dokładnie, powoli, energicznie*.
 - c. Podaj informację w sposób zwięzły i precyzyjny.
 - d. Stosuj formy bezokolicznika (np. *przesunąć, przekręcić*) lub czasowniki w trybie rozkazującym (np. *przesuń, przekręć*).
 - e. Stosuj przejrzysty układ graficzny (punkty, odstępy, rysunki).
 - f. Wyróżnij w tekście ważne elementy (podkreślenie, kursywa, pogrubienie).
 - g. Dbaj o poprawność i estetykę zapisu.
6. Nauczyciel czyta przykładowe instrukcje:

Instrukcja użycia płynu czyszczącego „Błysk”- jako przykład instrukcji z jakiej korzystamy na co dzień

Płyn „Błysk” usuwa kamień, rdzę i zacieki wodne oraz inny brud.

Aby otworzyć butelkę, należy można nacisnąć gładkie miejsce na korku i przekręcić w lewo. Po otwarciu płyn nanieść bezpośrednio na czyszczone powierzchnie lub na wilgotną ściereczkę, a następnie pozostawić na 10 minut. Na koniec dobrze spłukać i wytrzeć do sucha dla uzyskania lśniącej powierzchni.

Uwaga!

Środek działa drażniąco na oczy i skórę. Przechowywać poza zasięgiem dzieci. W przypadku zanieczyszczenia, miejsce przemyć natychmiast dużą ilością wody i skontaktować się z lekarzem.

Julio Cortazar: *Wchodzenie po schodach* - jako przykład instrukcji artystycznej, filozoficznej

Każdy zauważył, że nierzadko podłoga załamuje się w ten sposób, że część jej ustawiona jest pod kątem prostym do jej powierzchni, następnie zaś inna jej część równoległa do tejże podłogi, aby umożliwić ustawienie nowego kawałka prostopadłego, a cała rzecz powtarza się spiralnie lub w linii łamanej do najrozmaitszych wysokości. Schyliwszy się i umieściwszy rękę lewą na części pionowej, prawą zaś na części poziomej, człowiek staje się krótkotrwałym posiadaczem schodka, czyli stopnia. Każdy z tych stopni, składający się, jak widać, z dwóch elementów, znajduje się odrobinę wyżej i odrobinę dalej niż poprzedni, która to zasada nadaje schodom sens, jako że każda inna kombinacja wytworzyłaby formy może piękniejsze i bardziej malownicze, lecz niezdolne do przenoszenia nas z parteru na piętro.

Na schody wchodzi się przodem, bowiem tyłem i bokiem jest niebywale niewygodnie. Naturalna pozycja jest stojąca, ręce zwieszane, głowa prosto, nie na tyle jednak, aby oczy nie widziały wyższych stopni niż te, po których się stąpa, a oddychać trzeba powoli i rytmicznie. Ażeby wejść na schody, trzeba zacząć od podniesienia prawej dolnej części ciała, opakowanej prawie zawsze w skórę albo zamsz, niemalże bez reszty mieszczącej się na schodku. Kiedy wyżej wymieniona część ciała, którą dla uproszczenia nazwiemy nogą, zostanie już umieszczona na pierwszym stopniu, należy unieść odpowiadającą jej lewą część (również zwaną nogą, nie mylić z uprzednio wymienioną), po czym uniósłszy ją, tak ażeby noga spoczęła na drugim stopniu, przenieść całe ciało aż do umieszczenia nogi na następnym stopniu, na którym znowu spocznie noga, podczas gdy na pierwszym jeszcze spoczywa noga. (Pierwsze stopnie są zawsze najtrudniejsze, aż do chwili zdobycia nieodzownej koordynacji ruchów. Koincydencja nazwy pomiędzy nogą a nogą utrudnia nieco instrukcję. Uwaga: nie podnosić równocześnie nogi i nogi.)

Dotarłszy tym sposobem do drugiego stopnia, należy na zmianę powtarzać wyżej wymienione ruchy i w ten sposób znajdziemy się na najwyższym stopniu schodów. Schodzi się z nich bez trudności, przy pomocy lekkiego ruchu pięty, który wpiera ją w należne miejsce, ażeby nie ruszyła się aż do chwili, kiedy skończymy schodzenie.

Julio Cortazar "Opowieści o kronopkach i famach", przełożyła Zofia Chądzyńska, Muza, Warszawa 1999, s. 19-20.

7. Uczniowie w grupach (4-5 osób) samodzielnie tworzą instrukcję otwierania drzwi i wchodzenia np. do klasy.
8. Weryfikacja kilku instrukcji – konfrontacja z wykonywaniem opisywanych czynności. Nauczyciel otwiera drzwi i wchodzi do klasy zgodnie z zaleceniami w tekście instrukcji.
9. Wnioski końcowe.
10. Pożegnanie się z uczniami.